

SUKUPUOLEN MONINAISUUS
QUEER HIPHOP -MUSIIKKIVIDEOISSA

Eeli Leinonen
Pro gradu -tutkielma
Turun yliopisto
Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos
Musiikkitiede
Maaliskuu 2014

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUN YLIOPISTO
Humanistinen tiedekunta

LEINONEN, EELI: Sukupuolen moninaisuus queer hiphop -musiikkivideoissa.

Pro gradu -tutkielma, 69 s. + 8 liitesivua.

Musiikkitiede

Maaliskuu 2014

Keskityn pro gradu -tutkielmassani ”Sukupuolen moninaisuus queer hiphop -musiikkivideoissa” kolmeen musiikkivideoon, joiden kohdalla analysoin kuvan, lyriikoiden ja musiikin välistä suhdetta sekä sukupuolen moninaisuuteen liittyviä merkityksiä. Analyysini tarkastelun kohteena on Athens Boys Choirin musiikkivideo ”Fagette” (2008), Rocco Katastrophen ”Let Me Go” (2012) ja Mykki Blancon ”Wavvy” (2012). Näitä kolmea videota yhdistää se, että ne edustavat muuta kuin valtavirran musiikkia, ja niiden tekijät tulevat queer-kontekstista käsin. Tutkimuksen tärkeänä motivoivana tekijänä on se, että queer-kontekstista käsin tulevien artistien ja teoksien analysointi tuo musiikkitieteen kentälle monipuolisempia ja syvempiä sukupuolentutkimukseen liittyviä tutkimustuloksia kuin pelkkien valtavirran artistien tutkiminen.

Tutkielmani kuuluu populaarimusiikintutkimuksen ja queer-musiikintutkimuksen tutkimusalaan, ja sen tarkoitus on selvittää, miten queer-musiikkivideot representoivat sukupuolen moninaisuutta. Tarkempaan taustateoriaan käytin representaatioteoriaa ja audiovisuaalista musiikkianalyysia. Tutkimus keskittyy pääosin kuvan, musiikin ja lyriikoiden väliseen suhteeseen, jonka kautta tarkastelen sukupuolen moninaisuuteen liittyviä merkityksiä lähiluvun kautta.

Athens Boys Choirin ”Fagette”-musiikkivideon analyysin keskeisin tulos on se, että sukupuolen performatiivisuuden avoimuus itseparodialle kyseenalaistaa vallitsevia stereotyyppisiä käsityksiä sukupuolen kaksijakoisuudesta ja heteronormatiivisuudesta. Rocco Katastrophen musiikkivideon ”Let Me Go” analyysissa tuli esiin transsukupuolisen seksuaalisuuden moninaisuus, jolloin hetero- tai homoseksuaalisuutta ei ole tietynlaisena annettu, vaan se voi olla transsukupuolisella yhtä moninainen kuin cis-sukupuolisellakin. Viimeisimpinä Mykki Blancon ”Wavvyn” analyysi osoitti, kuinka naiseksi pukeutunut mies voi myös olla voimakas ja aggressiivinen sekä sekoittaa feminiinisyyttä ja maskuliinisuutta ja luoda näin uutta ja erilaista sukupuolta. Tutkimukseni tuo esiin sen, että lyriikoiden ja/tai musiikin sanoma ei tuottaisi samanlaisia sukupuoleen liittyviä merkityksiä ilman musiikkivideota. Kuva voi vahvistaa sukupuolen tekemistä, horjuttaa artistin äänen luomia ennako-oletuksia sekä vahvistaa erinäisten tunteiden kokemusta kuvaustekniikan kautta. Täten etenkin queer-musiikkia tutkiessa toimii audiovisuaalinen analyysi tärkeässä osassa.